SANGBA FO AKARA TU S'EPO NILE IBO

AWOGBA
Omode fun
Girl, Kyt,
Hihu-chin,
Orere,
Ra Tire Ni
Ile Egbogi
— ISE —
Olodumare
Okebola,
Ibadan,
116, Great
Bridge St.,
LAGOS

ELETI OFE
A-NJU-WON KO SE WI L'EJO

TO CLEAR

Gents Suede Court Shoe
Brown, Black & Grey
Before 50/- Now 42/6

Obtainable at :-
A. B. AKINYEMI
10A Moloney Bridge
LAGOS.

VOL. No. VIII 478. ELETI - OFE LAGOS, SATURDAY, JULY 28, 1956. KOBO MEJI (2d.)

Sangba Fo Akara Tu S'epo Nile Ibo

EKO.

Irohin ọkan-ko-jọkan ni ati ngbọ lati ilu Oyinbo wa lori ọrọ gbohungbohun lori ede ko yede kan ti o bẹ silẹ larin ogbogi oṣelu kan ni ilu yi ati Sẹkitẹri agba ti ilu Oyinbo lori ọrọ owo girimọyan kan ti ako si ile ifi owo pamọsi ti anpe ni African Continental Bank.

Sẹkitẹri agba ti paṣẹ wipe ao ṣe iwadi ọrọ yi, o ti yan oluwadi. Adajọ agba Ọgbẹni Sir S. Foster-Sutton ni yio ṣe alaga iwadi na.

Ọrọ yi ti bi ige o si ti bi adubi silẹ l'arin Sẹkitẹri agba ati awọn oṣelu Ila-Orun.

Lori ọrọ yi ninu ile Igbimọ ilu Oyinbo ni Sẹkitẹri agba ṣe alaye wipe on fẹ ṣe awẹmọ nipa owo ti nwọn ko si ile Ifowopamọsi na ati gẹgẹbi ọrọ na ti kan Ijọba Ila-Orun, on si ni ireti wipe awọn Ọlọla Dokita Nnamdi Azikiwe pẹlu awọn isọngbe rẹ yio gba bẹ, nitori anfani ti wọn ati ti ilu Nigeria.

THE NATIONAL BANK
Of Nigeria Limited.

Ile Ifi Owo pamọsi yi
Nfi ọna owo han ẹni
Bi o ba fẹ jẹ onișowo pataki ao
ran ọ lọwọ nipa wipe ao tọ ọ
si Ọna ti o dara, ao la oju rẹ
si Ọna owo lati ilu Okere wa
Bakanna si ni a tun nṣe iranlọwọ fun
gbogbo ọja ilẹ wa ti anta si agbaiye.

ILE IṢẸ WA NI EKO :—
37, Marina Street, P. O. Box 508, Lagos.

AWỌN AṢOJU WA NILU ỌBA NIYI :—
The National Provincial Bank (Overseas Branch)
1, Princess Street, London B. C. 2.
The Comptoir National Descompte, De Paris.
8/13, King Williams Street, London B. C. 4.

Ohun ti ijoba se yo Oba Olobi

Agbọ ẹjọ enikan da, agba Osika ni Oluwa rẹ, ọpọ enia ni yio ti gbọ wipe ijọba Iwọ Orun gba ade kuro lori ọba Olobi ti ilu Ilobi. Bi enia ko ba gbọ tẹnu ẹga, yio wipe nṣe ni ẹga npa-ato. Bi ọrọ na ti lọ niyi.

Ọba Olobi ti wa ni odekoyede pẹlu awọn ara ilu rẹ ti pẹ. Lọdun 1951, lasiko awọn Atinga a gbọ wipe o lọwọ ninu iṣẹ awọn ẹgbẹ na, tobẹ ti nwọn fi ba ṣe ẹjọ ninu kotu, o si jẹbi ọrọ na labẹ ofin amunimuye (Criminal Code Section 365 ati 406) Nitori idi eyi Ajẹlẹ agba ni Abẹokuta sọ wipe, o yẹ ki i ijọba da a duro ni igbimọ ijọba ibilẹ.

Ijọba daro lasiko na wipe, o yẹ ki a gb'ade kuro lori rẹ pẹlu ijọba tun daro gẹgẹbi ọna ofin wipe niwọn igba ti ijọba ti da a duro kuro ni igbimọ, ko tọ ki a tun gbade kuro lori rẹ mọ.

Nigbati nwọn da igbimọ Ẹgbado ati Ifọnyin silẹ, Ọba Olobi ilu Ilobi jẹ ọkan ninu wọn lọdun 1953. Ṣugbọn igbimọ kọ lati gba Adebọwale si igbimọ wọn, ayafi ki nwọn ri iwe lati ọdọ alaṣẹ ijọba ibilẹ.

Gẹrẹ ti mo bẹrẹ iṣẹ ni Ibadan ni Adebọwale ti ntọ mi wa fun ki nle da on pada sinu igbimọ ijọba ibilẹ, mo wi fun pe ko nṣe ẹjọ mi, ọrọ ti awọn enia pataki ninu igbimọ ni lati joko sọrọ le lori ni. Bi awọn enia ba fẹ ọ pada ngo jẹki ijọba gba pada si igbimọ ati sori oye rẹ, o sọ fun ni pe ọpọ enia lo nṣe ti on lasiko na. Mo yan Oyinbo Ajalẹ lọ si Ilobi lati wadi kini awọn en'a nwi nipa pipada Ọba Olobi ni 1955, Ajẹlẹ si fi ye mi pe pupọ ninu awọn enia ilu na lo tako pipada bọ rẹ. Ọpọ iwe ni mo rigba ti nwọn fi mbẹbẹ, Olobi funra rẹ kọwe si mi.

Mo tun ran Ọgbẹni D.S. Adegbenro lọ si Ilobi lati bere ni igbimọ wọn bi awọn ba fẹ ki Adebọwale pada sori oye rẹ. nko jẹki enikan ni mimọ ibere yi tẹ'ẹ, nṣe ni gbogbo igbimọ kọ jalẹ-jalẹ, eyi ka mi lọwọ ko lati ṣe ohunkohun nipa Adebọwale.

Lọjọ keta oṣu June 1955, Ajẹlẹ Agba kọwe ranṣẹ si ijọba wipe, iwa ti Adebọwale nhu kakiri ilu tilẹ tunbọ wa buruju, on ro o si ẹtọ wipe, o yẹ ki a gbade kuro lori rẹ, ki a si wa a kuro nilu.

Ni ọgbọnjọ oṣu Jan. 1956, awọn enia kan wa ba mi ni alejo nwọn wipe awọn ni Afọ-aj: ... Ilobi awọn ti yọ Adebọwale kuro ni Ọba Ilobi gẹgẹbi eto ati aṣa ibilẹ, awọn si fẹ ki ijọba ba wọn lọwọ si.

(Wo yoku loju ewe kejọ)

Mr. Thomas Monson (right) the Public Relations Officer of the Corperative Supply Association who is Mr. Ogunwale's American Counterpert in Nigeria was met at Ikeja Airpot on his arrival by Mr Oladipo Batoye, General manager of the Coop.

A Nigerian co-operative employee has been working with an American cooperative since last April as part of a two-year programme to learn more about how American cooperative function.

He is Mr. Samuel T. Ogunwale of the Co-operative supply Association Limited. The American co-operative is Group Health mutual and Group Health Association which provides insurance against illness, accident and death for 160,000 persons in an area approximately the size of Nigeria.

Mr. Ogunwale arrived in New York on April 20 and spent four days in Washington at the Public Relations Conference of the Co-operative League of the United States of America. In New York he was entertained by Oliver Edmund Clubb, former chief of the far Eastern section of the American State Department.

Mr. Ogunwale has two main impressions about America which are different from what he had expected. First, the discrimination against people of colour in the three places he has visited is not what he had been led to expect. "There was no discrimination in the hotels and eating places, on the trains or on the airplanes," he said.

Mr. Samuel T. Ogunwale (right) receives a cordial welcome to Minnesota from Minnesota's Democrat - Farmer - Labor Governor Orville L. Freeman (left), in the Governor's office in St. Paul. with them is Mr. Geo. W. Jacobson, Group Health general manager and sponsor of the exchange of personnel with the Nigerian Cooperatives.

In Minnesota he learned there is a law forbiding discrimination against racial minorities in employment and a commission to protect such minorities.

The second impression is the extent to which socialist ideas prevail in American business life. In Washington he met the government official who is resiponsible for promoting cooprative housing and a representative of the government department that sponsors rural electric cooperatives to carry electricity to farmers. He learned that the government sponsors cooperative credit organisations for farmers and city people, finances public housing which is built by the cities for low income families, sponsors and finances hospital construction and education, provides old age insurance, carries on research in business, science and health.

He found that in Minnesota which is the foremost cooperative state in the United States a large part of the farm supply and form marketing business is carried on cooperatively. Diary products such as milk, milk powder, butter and cheese are produced or processed almost entirely in cooperative factories, while other cooperative factories dress and freeze poultry grind grain for stock feed, make flour for macaroni and spaghetti, generate electricity, butcher, dress and freeze beef cattle and hogs. There are cooperative hospitals and health centres, cooperative stores dealing in food, clothing, hardware, house-hold appliances, farm supplies and farm machinery, cooperative auto agencies and auto services stations, cooperative grain depots, cooperative livestock yards, cooperative wool marketing agencies, cooperative freight lines etc.

The extent of cooperative activity and the extent to which the goverament promotes social projects, says Mr. Ogunwale, give a picture of socialist activity not generally understood abroad.

Isele ja nilu India

INDIA. Laipẹ yi ni a ṣe irohin nipa iṣẹlẹ kan ti o ja nilẹ Greeki lati ori oke kan ti a npe ni Fisufiọs (Visuvius)

Bakanna ni Isẹlẹ fun ja nilẹ India lati ori oke ilu Ahmedabad; iṣẹlẹ to ja nilu yi le ke-ka.

Enia mẹtadiladọrun lo ku de ọrun ninu iṣẹlẹ na, ọgbọn enia lo poora ti a ko ri oku tabi aiye wọn iwọn adọta lerugba enia lo fi ara ṣeṣe.

Ilu kan ti a npe ni Anjar ni iṣẹlẹ yi gbe ṣe jamba pupọ, iwọn ẹgbẹrin ile lowo danu, o fẹrẹ dahoro.

Ati nilu kutch igba ile pẹtẹsi nla-nla lo wo danu, bayi ni awọn ilu ti o mbẹ ni agbegbe Ahmedabad fẹrẹ di ahoro.

Ki Ọlọrun maṣe jẹki a mọ ohun ti nwọn npe ni iṣẹlẹ lapa ilẹ wa nihin.

Mo Gbadun Siga

Pirate

Ni Siga To Dara

Oju fun oju, ehin fun ehin

ABẸOKUTA. Alaiyeluwa Sir Ladipọ Ademọla, Alake Abẹokuta lo sọ wipe, a ko npa ọmọ jaiye, ẹda to ba pa enia ni ori rẹ ni a o ti mu ida kọja.

Ọba yi dupẹ gidigidi fun Igbimọ House of Lords ti nwọn ko iru ofin buruku yi jalẹ. Bi iru ofin yi ba lọ ṣẹlẹ ni totọ, ipania ati itẹjẹ silẹ yio wọpọ ni bi gbogbo, ogun jija yio si wa. Ako ni le rin bi a ti fẹ, ko ni si alafia larin ilu ati lẹhin odi, yio di wipe bi enia meji ba ti ṣe gbolohun asọ nṣe ni nwọn yio ma pa arawọn, Mose Olofin-Israẹli ṣe ofin wipe oju fun oju, ehin fun ehin. Ṣugbọn nighani, ẹni ti o ba pania gbogbo ara ile rẹ ni a o pa

Nilẹ Nigeria loni, inu buruku ati owu jijẹ pọju, bi ko ba si ofin yi, ipania iba wọpọ.

EDITOR

Lati kin Alaiyeluwa lẹhin, ẹ wo aiye igba lailai, nigbati koiti si ofin fun ipania nigba na, bi awọn alagbara ba ri ẹni ti nwọn ko fẹ, nṣe ni nwọn o bẹ ori rẹ fun orișa Ogun.

Odun Ileya ko Larinrin

EKO. Nigbogbo ọdun ti nwọn ti nṣe nilu Eko, ọdun ti ọdunni lo yakọ.

Bi nwọn ba nṣe ọdun nilu Eko, nṣe ni iro ilu yio ma dun lọtun, losi, ti gbogbo awọn enia ati awọn ẹlẹgbẹjẹgbẹ yio majo bi kokoro ṣugbọn lọdunni, a ko tilẹ gbọ konkolo ilu rara.

Laseko ọdun, yala ọdun ti Awẹ tabi ti Ileya nṣe ni ẹsẹ girigiri awọn enia ko njẹki Mọto ri ọna gba kọja. Ṣugbọn lọdunni ko ri bẹ rara, agbara kaka lafi ri to iwọn igba enia loju opopo, ohun to jẹ wipe iwọn ẹgbẹrun enia yio ma tọwọ lọ si ọdun. Awọn enia to kirun ọdun fẹrẹ ma to irinwo.

Aṣa awọn Oṣugbo mọnimọni nigbati ẹnikan ba jawe ninn wọn nwọn o ma lulu bayi pe "Kilopa Ọgbẹyi lo pa a" Ohun to da eyi silẹ ni wipe ọpọlọpọ awọn ara ilu Eko lo ti lọ ṣe atipo ni Surulere ati pe ai ko si owo ati ọfọ iku awọn enia to pọ nilu. Nkan to fa a niyẹn.

Lagos Central Planning Scheme, 1951

SLUM CLEARANCE

Application for ex-gratia compensation.

The Committee which has been appointed by the Minister for Land, Mines & Power is now prepared to consider applications for ex-gratia compensation from:—

(a) Any person who, through operation of the Slum Clearance Scheme is deprived of an income arising from property in the Scheme area, and is left with insufficient income for the support of himself and/or his dependants; and

(b) Bona fide traders and businessmen who are deprived of their place of business as a result of the Scheme.

2. Applications must be made on a form which can be obtained from the Lagos Executive Development Board's Offices.

3. Closing dates for applications:-
Completed application forms must be returned to L.E.D.B. Offices on or before the following dates:-

FOR SUB-AREA N0, 1 OF THE SCHEME 31st JULY, 1956
FOR SUB-AREA N0. 2 OF THE SCHEME 15th AUGUST, 1956
FOR SUB-AREA N0. 3 OF THE SCHEME 30th SEPT., 1956.

4. Temporary shops will shortly be built close to the Scheme area. Displaced businessmen and shop-keepers who wish to be considered for these should apply to the Lagos Executive Development Board.

5. Further information can be obtained from:—
L.E.D.B. Offices, Reclamation Road, Lagos, from 8.00 a.m. to 2.00 p.m. daily
or
L.E.D.B. Information Office, Broad Street. Lagos from 12 noon to 2.00 p.m. and 4.30 p.m. to 6.00 p.m. daily.

C. S. CLOVER
CHIEF FEDERAL LAND OFFICER
Chairman, Ex-Gratia Compensation Committee.

Oro Alafin Di Oro Esin

ỌYỌ Ọrọ ọtẹ Alafin, Ọyọ Alhadji Adeyẹmi keji ti o nja ranyin nilẹ ti yi kuro ni ọrọ ilu, o ti di ọrọ ẹsin nisisiyi.

Awọn Imale Ọyọ ti da si meji larapa ọrọ Alahadji Alafin awọn apakan fi ara mọ ti ọba na wipe ko pada wa sori ọba ni nwọn fẹ. Awọn apakeji si fi jaguda pali le wipe, ati oku ati aye rẹ, awọn ko fẹ ẹ mọ li Ọyọ.

Nitori idi eyi, ẹsin Imale da si meji nilu Ọyọ, Awọn ti ko fẹ ki Alafin Adeyẹmi keji pada lọ kirun ọdun ti nwọn lọtọ, Lemọmu Ganiyu ilu Ọyọ lo kirun fun wọn. Ṣugbọn awọn to fi ara mọ wipe ki o pada si ori itẹ lọ kirun ti wọn l'ọtọ.

Gramma Yoruba

Ẹnyin ọkawe Eleti Ọfẹ, ẹ jẹki a ṣe idanwo yi, lati fi mọ bi ọgbọn wa ti pọ to ninu ede Yoruba, ko maṣe jẹ wipe ede Oyinbo nikan ni ao ti pẹlẹ mọ.

Apẹrẹ niyi. Ṣe itumọ ọrọ yi ni ede Oyinbo si iyẹ ọna mẹrin pataki ti o jẹ noun. Owo. Idahun rẹ niyi:- Owo-Money, Owo-Trades, Owo-Horns, Owo-Sun.

1. Ṣe itumọ Ojo si orișì ọna mẹta noun.
2. Ṣe itumọ Ogun si orișì ọna marun to jẹ noun.

Ẹni ti o ba fesi, ki o fi ranṣẹ si

Lemọmu Ajakuta
c/o Eleti Ọfẹ
28 Kosọkọ St.
Lagos, Nigeria.

ABOKI

JẸ AWOGBARUN to LOKIKI KA ILẸ ENIA DUDU.
AJẸBIDAN ni fun IKỌ, LAKUREGBE, IWORA, AKOKORO, SOBIA, AKANDUN, JẸDIJẸDI, etc.

KOṢEFẸKU ni GBOGBONṢE yi jẹ fun GBOGBO ILE ntoriaa RA IGO kan LONI Lọdọ:-

IBUKUN - OLU MEDICINE STORES,
Amunigun Street, Box 245, Phone 189x, IBADAN
E 21, Sabongeri, ZARIA, X 5, Central Market, Box 2205,
Kumasi, Gold Coast.

Lagos Executive Development Board

Lagos Central Planning Scheme

SLUM CLEARANCE

Notice To House Owners

It is notified for public information that by Order in Council made under the Lagos Central Planning Scheme the portion of Central Lagos described as SUB AREA 3 will become vested in the Lagos Executive Development Board as from August 1st 1956.

2. Sub Area 3 as defined on Plan No. L.T.P 840 which is open to public inspection in the Town Planning Branch of the Lagos Executive Development Board, in Reclamation Road, Lagos or at the Lagos Executive Development Board, Broad Street Office, Lagos, is bounded by the following Streets:-

In the North - by portion of Palm Church Street
" East - " " Martins "
" South " " Breadfruit "
" West - " " Balogun "

J. W. Henderson
Chief Executive Officer
20 : 7 : 56.

Reclamation Road,
Lagos.

ELETI ỌFE

A-NJU-WỌN KO SE WI L'EJỌ

EDITORIAL OFFICE & WORKS — CABLES & TELEGRAMS

28, Kosoko Street, Lagos
P. O. Box 467

"ELETI - ỌFE LAGOS"
Phone 23370

VOL. VIII. NO. 478, LAGOS, SATURDAY JULY. 28, 1956.

Egbe Alajumo-Sepo (Co-op) Ndabira

Awọn ẹgbẹ alaṣepọ-owo (Coop) nda bira, ni gbogbo ọna ti nwọn fi nṣe iṣẹ owo wọn lai duro lori wipe awọn nwa ere jẹ lori awọn ọja ti nwọn n t a, bikoṣe fun ire ati anfani awa enia ilẹ Nigeria ni ohun pataki ti ijọba ipinlẹ Iwọ-Orun (Action Group Government, Western Nigeria) fi ṣe idasilẹ iṣẹ rere yi. papa fun awọn Agbẹ Onişẹ ohun ọgbin oko.

"GELE KO DUN BI K'AMOWE

Ki ari owo ra ẹlẹya ko dabi ki o yẹni" ni owe awọn Yoruba mọnimọni ti o wa si ọkan wa nigbati a fi oju inu wo iṣẹ ti awọn to mu o p o i j ọ b a Ipinlẹ Iwọ-Orun dani, oriṣiriṣi iṣẹ ribiribi fun anfani awọn enia ipinlẹ Iwọ-Orun ati fun gbogbo ilẹ Nigeria wa yi, ma ki a sọ laifọtape wipe irufẹ Oloye Ọbafẹmi Awolọwọ pẹlu awọn aworoṣaṣa isọngbe rẹ (Ministers) jẹ awọn ọjọgbọn enia ti o nfi ifẹ ilu ati awọn enia ilẹ Nigeria ṣiṣẹ fun ire idagba s'oke ipinlẹ Iwọ-Orun ati ogo gbogbo ilẹ Nigeria.

Eyiti o jọni l'oju julọ nipe awọn ẹgbẹ Alafọwọ-sọwọpọ (Cooperative Supply Association) ṣiṣẹ yi tun mu ifọwọsowopọ wọn na de ilu Amẹrika n i p a piparọ awọn oṣiṣẹ larin ẹgbẹ ti ilu wa nihin pẹlu ti awọn Amẹrika l'ọhun gẹgẹbi irohin ti a ṣe si apakan Iwe Irohin wa yi niba ṣoki lati fi han ẹnyin ọkave wa wipe awọn ẹgbẹ alafọwọ-sowọpọ ş'owo nşe ohun ara nilẹ Nigeria.

Abọ ọrọ to fun ọmọluwabi.

IMORAN FUN ENYIN ABIYAMO

Enyin abiyamọ e w a ra ỌMORELA o dara pupọ fun awọn ọmọde.

Ama je ki omode ri orun sun daradara o dara fun otutu, iko ati orisirisi arun miran ti o ma mba omode ja ni asiko ehin. Opolopo abiyamo lo ti lo egbogi yi fun omo won ti won si so wipe odara pupo fun awon omode

ỌMỌRELA BABY MIXTURE
(SILE MEJI ABO 2/6d. FUN IGO KAN)
O wa Lọdọ :—
COMMERCIAL MEDICINE STORES
(Qualified Chemist)
10, VICTORIA STREET, LAGOS

Oluwole se ikomo to Larinrin

ABULE OKO. Lọjọ kẹjọ oşu yi ni ọgbẹni D. S. Oluwọle şe ikomọ ọmọ ọmọ rẹ ti a npe ni S. O. Oluwọle. Iyawo rẹ Ribẹka Sanyaolu lo bi ọmọ titun na, a si fun ni orukọ lọna ti Igbagbọ bayi pe "Abọlade Arẹmu Oluwọle'

Bakanna ni awọn Imale tun şe Suna fun ọmọ yi kanna nwọn fun ni orukọ yi Jimọ Arẹmu Oluwọle. Alaga ikomọ jade na ni Ọgbẹni Jọlaoşe Bọlẹ.

Awọn toşe ipese ohun jijẹ ati ohun mimu lọjọ na ni Iya Afin A. A. Taiwo Ọlatowun ati Ọlatunde. Alufa ti o wa şe suna ọmọ na ni A l u f a Ọrẹ.

Gbogbo w ọ n ni jijẹ ati mimu tẹ lọrun. Diẹ ninu awọn e n i a ti aye wa lati darukọ to wa sibi ikomọ na ni Sariyu Oluwọle J. Pẹlu Abusatu. Nuratu Ọlayinka Ọlọlade Şiwọku O. Allen ati ọpọ enia to wa lati Eko, Abẹokuta, Ibadan, Ẹgbẹ S'orogun - dẹgbẹ şe bẹbẹ nibẹ. Ọlọrun ko fi ire ọmọ kari wa bayi k'o si da ọmọ na si. Amin.

SECONDHAND PRINTING PLANT

Foolscap Folio Cropper
TREADLE £85.
11" x 7" Hand Platen £57
Aldershot Warehouses,
Pound Road,
Aldershot, England.

YOUR ENGINE MAY BE MORE POWERFUL THAN YOU THINK!

I.C.A. UNLOCKS ALL THE POWER IN YOUR ENGINE

Only SHELL has ICA

IGNITION CONTROL ADDITIVE
(incorporating tricresyl phosphate)

THE MOST POWERFUL MOTOR SPIRIT YOU CAN BUY

Irora Lakuregbe

Iwosan rẹ lododo niyi. Bi enia ba nfẹ iwosan ti o daju kuro ninu irora Lakuregbe, o yẹ ka tete fi egbogi yi ko loju. Nitoripe Kindierin oluwa rẹ ko ṣiṣẹ to o nfẹ iranlọwọ. Nitori iru amọdi bayi lati ṣe ṣegbogi DE WITTS, yio si fun enia ni igbadun ara

Kakiri aiye ni egbogi yi ti nṣe iwosan Lakuregbe, danwo, ki o lọ ra ọkan ni ṣọbu egbogi.

Ohun ti o nfa nigbati Kidinrin ko ba sise tara, sugbon bi enia ba ti lo egbogi yi alafia yio desi oluwa re, nitoripe ara Kidinrin ni yio ti sise. Danwo lo ra ni sobu egbogi.

DE WITT'S PILLS
for Kidney and Bladder Troubles

Now Available

BUGLES, BEDSTEADS, PAINTS, DISTEMPERS SAFES Etc.
Just Write, Call Or Phone 21372

IKORODU TRADING COMPANY

20/28 BALOGUN STREET (P. O. BOX 395) LAGOS. and NEW COURT ROAD. IBADAN

Kere o!

A ti ni orisirisi ogun Germany to ṣeṣẹ de, fun onirurụ aisan tọkunrin tobinrin. Tete wa ra tirẹ k'o to tan.

J. A. AJAO BROTHERS
MEDICINE STORES
7, Egerton Road, Lagos

Ikilo Ahun Ajapa

Ajapa dide duro larin Aiọ igbimọ, o wipe, ẹnikeni ti o ba mbọ wa ki mi ti ko ba gbọ ariwo, ki o maṣe wọle ṣugbọn bi ariwo ba wa, k'o ma bọ wa.

Kiniṣe ti inu awọn Ẹbi Ogbe* fi ma a ndun!

EBI Ogbe ngbadun OVALTINE lojojumọ. Eyi ni afikun onjẹ to nfun wọn ni ilera. Bi enia ba fi OVALTINE ṣe onjẹ arọ yio fun u ni agbara ati okun ti yio le fi ṣe iṣẹ ojọ. Ti o ba mu lale yio fun o ni agbara ti oti lo sẹhin pada, yio si tun fun ni ilera, ọkan rẹ asi fuye, wa si sun gbadun. Fi OVALTINE kọra ni mimu wa si ma a gbadun!

* [illegible]

OVALTINE

–ko si ohun ti o dara to!

OWA 1956

Oro Iyanju ti Olola T. O. S Benson ti ise Akonije egbe ilu Eko ati agbegbe re so ninu ipade ti a se ni Glover Hall ni ojo Satide, July 14, 1956.

Alaga, ẹnyin Iya, ati Baba wa,

Njẹ bi mo ba pe yin ni ẹnyin ẹgbẹ mi ninu agbo kanna dipo ẹnyin Iya ati Baba wa? mo mọ wipe gbogbo yin ni yio fesi wipe bẹni.

Mo bere, njẹ ohun kanna kọ ni gbogbo wa ulcba bi? Bẹni.

Njẹ ninu ọkọ ogun kanna kọ ni gbogbo wa mbẹ bi? Bẹni.

Kini ohun ti a nja le lori? ki na ṣe ki ilu Eko gba ọla ati ẹyẹ isẹlu rẹ pada? Bẹni. Ina mi dun pupọ bi ẹti fesi ibere mẹtẹta wipe bẹni, bi bẹkọ, ko ba ti si wipe mo tun nsọrọ gẹgẹbi akonijẹ (President) ẹgbẹ yi mọ.

Ilu Nigeria mbẹ lori ọgẹgẹrẹ, ọganjọ oru l'a si wa nisisiyi, ilẹ ọjọ miran fẹrẹ mọ gẹgẹbi ilu Nigeria ti njijadu lati di ilu Ominira, ṣugbọn ibere kan wa jade wipe, nibo ni ilu Eko mi ọwọn ngba lọ?

Irufẹ ibere yi ki ba ti jade bi o ba ṣe wipe gbogbo awọn aṣiwaju Oṣelu wa ba fi aye Eko fun Eko ati agbegbe rẹ, ṣugbọn dipo eyi, awọn ti ṣe Eko nilu ti ki iṣe ti ẹnikan, sibẹsibẹ, diẹ ninu awọn aṣiwaju Oṣelu wa ti o mọ otitọ, ti o si mọ ododo, ni awọn fi nṣere nitoripe awọn ti ro wipe imọ ko to fun ọpọ ẹnia.

Awa pejọ sibi l'oni lati sọ otitọ ki o si ye awọn aṣiwaju Oṣelu wa wọnyi wipe awa ko ni je gba ki nwọn sọ wa di ọdọ Agutan ti nwọn yio pa ṣe etutu lati le jẹ bi nwọn ti nfẹ l'ọkan wọn.

Nisisiyi, mo bura lati sọ otitọ, gbogbo ọrọ mi ni yio si je otitọ ti nko ni fi nkan miran kun otitọ na ki Ọlọrun ran mi lọwọ.

Ki o to di ọdun 1952, ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ ti mbẹ bakanna gẹgẹbi ilẹ awọn Oyinbo Gẹsi, ti o fi jẹ wipe ọmọ ti a ba bi nilu Eko ni a gba bi ọmọ ti a bi nilẹ Gẹsi.

Ninu ọdun 1951 ni a pa ilu Eko ati agbegbe rẹ pọ mọ ilẹ Iwọ-orun, ti o jẹ ilẹ ti awọn Gẹsi dabobo, ti a si nlo bẹ. Awọn ọmọ ti a ba bi nilẹ idabobo Gẹsi ni a gba bi ọmọ ti Gẹsi dabobo.

Ninu ọdun 1953 ni a tun ya ilu Eko kuro lara ilẹ Iwọ-orun ti nwọn si fi awọn ilu agbegbe rẹ silẹ pẹlu ilẹ Iwọ-orun.

Gẹgẹbi nkan ne ti wa nisisiyi niyẹn, bi o ba jẹ wipe Ijọba Gẹsi ko fẹ ki ilu Eko da duro ki o di ilu ti nwọn dabobo, awọn le ṣe bẹ.

Gbogbo wa l'a mura lati lọ ṣe ipade nilu Oyinbo ninu ọdun 1956 yi, lati lọ ṣe eto ilu wa, ati pe ohun ti a mbere ni wipe ki a fi ohun ti iṣe ti Kesari fun Kesari, ki a fi ohun ti iṣe ti Ọlọrun fun Ọlọrun - iyẹn ni pe gẹgẹbi ilu Eko ko ti papọ mọ Iwọ-orun mọ ki a fun ni awọn ilu agbegbe rẹ pada, ki ilu Eko ati awọn agbegbe rẹ le parapọ di ipinlẹ ilu kan.

Gomina agba tabi aṣiwaju rẹ ni ao bi lere bi o ti je ki ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ to wa lọtọtọ, ti apakan jẹ Eko ti apakan rẹ si jẹ ilẹ Iwọ-orun; niwọn igbati o jẹ wipe gbogbo enia ti a ba bi ni agbegbe wọnyi ni a ka si ọmọ ilẹ Gẹsi.

Ọrọ ariyanjiyan ti wipe ilẹ Iwọ-orun l'o ni Eko, ko ni gbomgbo, eyiti a ba fi ma wipe ilu Eko l'o ni ilẹ Iwọ-orun nitoripe kosi ẹniti o le jiyan wipe ilu Eko kọ lo ṣi ilẹkun ẹkọ ati ilaju gbogbo fun awọn enia ipinlẹ Iwọ-orun ati awọn ilu miran to mbẹ ninu Apapọ ijọba Nigeria.

Ọpọlọpọ ninu awọn aṣiwaju Oṣelu ati awọn Minisita ipinlẹ Iwọ-orun loni ti o jẹ wipe awọn enia ilu Eko l'o fun wọn ni ẹkọ ti nwọn gbe wọn de aye ti nwọn wa l'oni, aye to jẹ pe, gẹgẹbi alaimore ti wọn fẹ fi j'ọba leri wọn.

Ni ọdun 1950, aṣe ipade apero kan ti awọn enia Eko, Ikẹja, Ẹpẹ ati ilu Agbadarigi (Badagry) pesẹ si, ti a si fi ẹnu ko wipe ki ilu Eko ati awọn agbegbe rẹ duro bi ilu kan fun 'rarẹ. Emi ti mo nsọrọ yi jẹ ọkan ninu ipade na ti a yan lati s'oju Ikorodu ni agbegbe Ikẹja.

Awọn enia diẹ kan ni nwọn wipe ki ilu Eko ati agbegbe rẹ papọ mọ ilẹ Iwọ-orun,

Ninu ọdun 1951 ninu ipade eto ilu ti nwọn ṣe ni Ibadan ni nwọn ti gba ọrọ ti awọn enia diẹ ti nwọn si pa ilu Eko ati agbegbe rẹ pọ mọ ilẹ Iwọ-orun, ti nwọn kọ ti awọn ọpọlọpọ enia.

Ninu ọdun *1953* ni a ya ilu Eko kuro lara ilẹ Iwọ-orun ninu ipade eto ilu ti a ṣe nilu London.

Ninu ọdun 1956 yi, ejọ ti wa ni wipe ki nwọn yọ awọn ilu agbegbe Eko kuro lara ilẹ Iwọ-orun, ki ilu Eko pẹlu awọn agbegbe rẹ le jẹ ilu kan papọ fun'ra wọn. Lẹhin gbogbo rẹ, "ohun ti o ba jẹ odun l'enu ọmọ ni lati je adun l'ẹnu ẹru".

Ni atilẹhin fun ọrọ wa, ma tọka si ọrọ mi ti mo sọ nihin ninu ipade ti a ṣe ni ọjọ kẹrindinlogun oṣu June, 1956, ti nwọn tẹ sinu Iwe Irohin Daily Times ti ọjọ Wednesday ogunjọ oṣu June, ati West African Pilot ti Saturday ọjọ kẹtalelogun oṣu June, 1956, ninu eyiti mo sọ gbamgba bayi wipe:—

"Ni aye ti a de yi, a nilati ko ti wipe Ijọba Iwọ-Orun l'oni ẹtọ lati ma ṣe ilu Eko kuro, nitoripe ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ, lati igbati Ijọba Gẹsi ti de ilẹ yi, ko papọ mọ ilẹ Iwo-Orun, ko si itan to fihan wipe ilẹ Iwọ-Orun, l'o ni ilu Eko".

Lati le p'ana owo-ẹru ati oṣi pẹlu ijiya ti o mbẹ lasiko na, ni ohun ti o mu Ijọba Gẹsi dasi ọrọ Ijọba Nigeria. Ninu ọdun 1851 ati 1852, ni Ọba Akitoye Kini, ti ilu Eko tọwọ bọ Iwe Adehun pẹlu Ọba Obinrin Oninurere, Queen Victoria, lati p'ana Owo-ẹru ati lati dabobo ohun ti iṣe ti Ijọba Gẹsi pẹlu awọn Alufa Ajihinrere ti Ọlọrun nilu Eko. Lẹhin iku Ọba Akitoye, Ọmọ rẹ, Ọba Dosunmu tun tọwọbọ Iwe Adehun miran ninu ọdun 1861, eyiti o fi ebute ati ilẹ Eko fun Ijọba Gẹsi ti ilu Eko fi di ọkan ninu ilẹ Gẹsi ti nwọn fi yan Ajẹlẹ tabi Gomina kan lati ma ṣe eto ijọba ilu Eko.

Ninu ọdun 1866, ni nwọn da Eko pọ mọ awọn ilẹ enia dudu yoku, labẹ aṣẹ Gomina to wa nilu Saro. Ṣugbọn o ni Ile Igbimọ Aṣofin tirẹ lọtọ. Ninu ọdun 1874, nwọn tun yi Iwe eto iṣ'elu pada, nwọn si fi Eko si abẹ aṣẹ Gomina ilẹ Aganyin, Gold-Coast. Ni ọdun 1866 ni nwọn ṣe iwe Ọba Gẹsi pataki ti o ya Eko sọtọ titi di ọdun 1906, nigbati nwọn da pọmọ ilẹ Gusu (South) ni 1914 ni nwọn pa pọ mọ ilẹ Ariwa (North) ti ijọba Gẹsi dabobo, ni ọdun yẹn ni o di ilẹ Gẹsi ati ilẹ idabobo Ijọba Gẹsi ti a npe ni Colony and protectorate of Nigeria.

Ẹnikẹni yio ri gedegbe ninu itan Eko ti a ṣe pẹlu awọn agbegbe rẹ yi wipe ilu Eko ati awọn ilu agbegbe jẹ ilu alafia ti nwọn ti nṣe eto lọtọ ti o fi wa di ọdun 1950, ti nwọn fi aṣiṣe pa ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ pọmọ ilẹ Iwọ-Orun, lai tẹle imọran ti awọn ọpọ enia, aṣiṣe na ni nwọn ṣe atunṣe rẹ ni ọdun 1953, lori Eko nikan, ti wọn fi agbegbe rẹ silẹ pẹlu ilẹ Iwọ-Orun.

Nisisiyi, iṣẹ tiwa ni ki ari wipe nwọn da awọn agbegbe Eko pada ki o papọ mọ ilu Eko, ki a sọ gbogbo rẹ di ilu kan pataki. Ohun ti a pejọ sihin l'oni lati ṣe aṣaro le lori niyẹn. Wipe ki a wa ọna ti ao fi gba iyi ati ogo ilu Eko ati awọn agbegbe rẹ pada.

Ilẹ Ilu Ibini ati awọn agbegbe rẹ ti a npe ni Arin ilẹ Iwọ-Orun (Mid-West) ngbaradi nisisiyi lati ṣe bakanna, iyẹn ti ko baiti jẹbẹ. Bi Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) ba ni ifẹ awọn enia Eko nitotọ, nwọn iba ti gbagbe gbolohun "Ilẹ Iwọ-Orun l'oni Eko" ni as'ko yi, ki nwọn o si ronu ki nwọn o ṣe atilẹhin tọkantọkan fun ilu Eko ati awọn agbegbe rẹ ki o jẹ ilu kan pataki.

Gbogbo ẹnyin ọmọ Eko l'ọkunrin l'obinrin, ẹ jigiri ki ẹ gba ilu Eko ati agbegbe rẹ ki o jẹ ilu kan pataki, nitoripe ẹtọ ti akole yẹ yin lọwọ rẹ wo ni fun yin.

Otitọ allabawọn ọrọ ti kole mu ilu Eko pada silẹ Iwọ-Orun mọ ni mo sọ si isalẹ yi:-

Ọpọlọpọ ẹgbẹ Oṣelu Nigeria ti yio peju pesẹ sinu ipade eto ilu ti ao ṣe nilu nla Lodon ninu ọdun 1956 yi, awọn ẹgbẹ bi N.C.N.C., N.P.C., N.E.P.U. Dynamic Party, The Nigeria's Commoners Party, ati Kamerun's National Party ni nwọn ko fẹ ki ilu Eko papọ mọ ilẹ Iwọ-Orun. Ẹgbẹ Oṣelu kanṣoṣo ti o njijadu wipe ki ilu Eko papọ mọ ilẹ Iwọ-Orun ni Action Group.

Mo tun wi nihin, pe ohun wọn ni ohun ẹranko ikoriko ti o nikan ngbe arin aginju igbo. Wọn kan ngbiyanju ohun ti ko ṣeṣe ni,

Ohan kedere wipe Action Group gẹgẹbi ẹgbẹ oṣelu nja kita pe ki a pa ilu Eko pọmọ ilẹ Iwọ-orun nitori owo rẹpẹtẹ ti o njade nilu Eko, ati awọn aṣiwaju ẹgbẹ Action Group ti ilu Eko ati agbegbe rẹ ni nwọn nja wipe af'ori-af'ọrun ki ilu Eko sa papọ mọ ilẹ Iwọ-orun.

ỌRỌ ỌBA ADELE

Ninu oṣu kan l'ọhun ni ọba Adeniji Adele Keji, sọrọ ti ofi gbe ki a pa ilu Eko pọmọ ilẹ Iwọ-orun lẹsẹ, ṣugbọn ti ko ba bọsi, on yio f'aramọ ki ilu Eko ati agbegbe rẹ jẹ ilu kan.

Lori gbolohun yi, awọn ẹgbẹ Action Group ko ọpọlọpọ wahala ba, ti o fi tun ọrọ sọ wipe bi awọn Oloye on ba gba wipe ki ilu Eko papọ mọ ipinlẹ Iwọ-orun, on yio pẹlu wọn.

Ati awọn Ẹgbẹ Action Group ati Ọba Adele papa pẹlu awọn Ijoye Eko mọ daju gbamgba wipe ohun ti kole ṣe ni awọn nlepa, iyẹn ni ti wipe ki ilu Eko papọ mọ ilẹ Iwọ-orun.

Bi ọrọ wa ti jẹ ododo to, Malam Abba Habib, ti iṣe Olu Akọwe ẹgbẹ awọn N.P.C. ni Oke-Ọya (North) nigbati o gbọ ọrọ ti ọba Adele tun sọ lẹrinkeji pe on fẹ ki a pa Eko pọmọ ilẹ Iwọ-orun, sọ wipe bi ẹgbẹ Action Group, ati awọn Ijoye ati ọba ilu Eko ba wa ninu ero wipe ilu Eko yio pada silẹ Iwọ-orun, nwọn ntan arawọn je ni.

BOJU-BOJU AWỌN OṢE'LU

Njẹ ko ha nṣe otitọ nigbati awa ẹgbẹ ti a fẹ ki ilu Eko ati agbegbe rẹ jẹ ọkan, ti a pinnu wipe ki a ṣe Ibode ọkọ silu Ẹpẹ, Ikorodu ati agbadarigi l'ori wipe (1) ki o le din ọpọlọpọ wahala Ibode ti Eko ku, (2) ati wipe ki awọn enia wa to wa ni ilu agbegbe le ri iṣẹ ṣe, kọ ni awọn ẹgbẹ Action Group ri imọran wa yi, ti awọn na pinnu lati ṣe bẹ, ki owo ti yio ma wọ'le Ie koja si ipinlẹ Iwọ-Orun: l'ọna kini, ki owo ilu Eko dinku, l'ọna keji ẹwẹ, ki owo ipinlẹ Iwọ-Orun ma gberu s'.

(Wo yoku loju ewe keje)

Oro Iyanju ti Olola T. O. S. Benson

(O bẹrẹ l'oju ewe kẹfa)

(II) Njẹ otitọ ha kọni pe ko si enia ilu Eko, tabi ọmọ Eko to ri iranlọwọ owo gba lati ọdọ awọn ẹgbẹ ayani-lowo ti ijọba ipinlẹ Iwọ-Orun?

(III) Otitọ ha kọni pe ko si ara Eko kan ninu ẹgbẹ Reluwe (Railway Corporation Board) ti o ni ibudo ati gbomgbo rẹ nilu Eko?

KINI A NJA FUN?

Ohun ti a nja fun ni wipe ọnu ala ilẹ Eko yio gboro, nipa bẹ, awọn enia ilu Eko yio ri ilẹ lo, yio si gbaye lati le ṣe Eko tuntun gẹgẹbi ti ilẹ Egypt, gbogbo wahala ti a nri lori titun ilu Eko ṣe yi ko ba ti to nkan, nitoripe, bi e ba jẹ wipe owo girimọyan ti nwọn fi silẹ fun titun ilu Eko ṣe yi, bi o ba jẹ pe Eko tuntun ni nwọn lọ fi ṣe, ọpọ enia ni iba ma ko lọ sibẹ funrawọn nigbati nwọn ba ri anfani ati igbadun to wa nibẹ, nipa bẹ, irọrun ni titun ilu Eko ṣe iba jẹ.

Njẹ bi Mushin ati Ikẹja bajẹ ti Eko, gbogbo aye ilẹ rẹpẹtẹ to mbẹ lati Eko si Agege tito fi ṣe Eko tuntun.

IṢẸ OMI IJU

Nisisiyi, iṣẹ omi Iju wa ninu ipinlẹ Iwọ-Orun. Awọn ara Eko ko ni le dakẹ wipe ki orisun omi wọn wa ni ipinlẹ Iwọ-Orun, nitori eredi meji yi:-

(1) Ijọba Ipinlẹ Iwọ-orun le pinnu, bi nwọn ba fẹ lati ṣe bẹ, lati fi owo girimọyan le ori omi Galọnu, kọkan ti ilu Eko nlo.

(2) To ba di ọrọ kara-ng'da, Ijọba Iwọ-Orun le gba Orisun omi kuro lọwọ ilu Eko.

ANFANI RẸ

Bi ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ ba jẹ ilu kan pataki, awọn anfani ti yio ni niwọnyi:-

(1) Ile igbimọ Aṣofin (House of Assembly)
(2) Ile igbimọ awọn ọba (House of Chiefs)
(3) Ile itọju alaisan, ọmọ wẹwẹ ati aboyun to gbadun.
(4) Ilewe-Ọfẹ fun ọdun mẹjọ ti ko ni si wipe ọmọ mọwe ko-mọwe, ki a ma gbe siwaju lọdọ-dun.
(5) Ao da orisirisi ẹgbẹ Ijọba tiwa silẹ ati awọn Igbimọ.
(6) Ao ni agbara lati ma fun awọn ọmọ wa ni ẹkọ ọlọfẹ ni Ilewe giga nilẹyi ati nilu okere
(7) Bi a ba sọ ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ di ilu kan pataki, ao ni anfani lati ma ṣ'oju ilu wa ninu orisirisi Igbimọ to ba wa fun ti Apapọṣe Ijọba Nigeria ati Kamaru.
(8) Awọn ọmọ wa le ni anfani ẹkọ ọfẹ lati ọwọ Ijọba tiwa, ati lati ọwọ Ijọba Apapọṣe ti Nigeria ati Kamaru.
(9) Ijọba tiwa yio ni Minista tirẹ, yio si ni Minista ti Ijọba Apapọṣe ninu Ile Igbimọ ti ijọba Apapọ. (House of Representatives).

ILE IṢẸ AMOFIN

Awọn Oniṣẹ Amofin bi awọn Onidajọ kekere, agba ati awọn Agbejọro ijọba, yio ni aye pupọ lati ma ṣiṣẹ wọn, ilu yio si lagbara lati ma san'wo to ba aye ipo wọn mu fun wọn gẹgẹbi ti ijọba ipinlẹ Iwọ-orun tabi ti Ila-orun tabi ti Oke-Ọya, bi ko ba le ju wọn lọ; nipa bẹ awọn ọjọgbọn ati oloye-lori ninu awọn enia wa ko ni nifẹ lati ma lọsi ipinlẹ miran lọ ṣiṣẹ mọ bi irufẹ ti Adajọ Ọgbẹni J. I. C. Taylor ti nwọn fi iṣẹ lọ nilu wa nihin, ti ipinlẹ Iwọ-oran tun fi iṣẹ lọ, ti o jẹ wipe ti Ipinlẹ Iwọ-orun ni o faramọ nitoripe ti ibẹ sanju ti ibi lọ, bakanna ni ti Adajọ Ọgbẹni Ashton Piper ti o fi iṣẹ silẹ ni Eko lọ gba iṣẹ ni ipinlẹ Iwọ-orun. Ọna yi ni yio da gbogbo irufẹ iwọnyen duro ti ile iṣẹ awọn Amofin ilu wa yio duro dede.

Eyiti a ṣe alaye rẹ yi jẹ ohun pataki ti ijọba Apapọ ṣe ti Eko ni lati ṣe akiyesi, nitoripe, nwọn kole wipe awọn ko mọ nipa ainitẹlọrun awọn oniṣẹ amofin ti ile iṣe amọfin ti ilu wa.

OWO ILU

Ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ yio ri owo lọwọ to lati fiṣe itọju ara rẹ, gẹgẹbi iwe eto owo ilu ti a ri.

Awọn ti o nfẹ ki ilu Eko papọ mọ ilẹ Iwọ-orun, ti ọlọla Alhadji S. O. Gbadamọsi ati oloye ọlọla C. D. Akran jẹ aṣiwaju wọn lẹhin ipade ti nwọn lọ ṣe nilu Ikorodu ni ọgbọnjọ oṣu June, 1956, sọ wipe ilu Eko ati agbegbe rẹ ko le ri owo to tọju ararẹ.

Ki a sọ ọrọ ipinnu wọn gan ninu ipade na ni ọgbọnjọ oṣu June, 1956 bayi:- Igbagbọ awọn ni wipe ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ ko ni owo to lati fiṣe itọju ararẹ, yio wa l'ori aabọ awọn ilu ajeji fun iranlọwọ ni. Eyi fihan wipe wọn ko mọ nkankan nipa owo ilu Eko ati awọn agbegbe rẹ.

Mole sọ nihin wipe ọlọla L. J. Dosunmu, Amofin, ti o si jẹ aṣoju ilu Eko ninu Igbimọ nla (House of Representatives) ọkan ninu igbimọ ibilẹ Eko, ọkan ninu igbimọ Atunluṣe (L.E.D.B.) ti o tun jẹ ọkan ninu awọn igbimọ ayani-lowo ṣiṣe, ẹniti o yẹ ki o mọ nipa aye ti ilu Eko wa daradara, gẹgẹbi inu gbogbo Igbimọ to wa, ninu esi rẹ le ori ọrọ Alhadji ọlọla Inuwa Wada, ẹniti o sọ wipe ki ilu Eko duro gẹgẹbi Olu ilu Nigeria, nitoripe gbogbo ipinlẹ ilu Nigeria l'o ni ninu owo ti a fi tun ilu Eko ṣe. Ọgbẹni Dosunmu sọ wipe Alhaji Inuwa Wada kuna ninu ọrọ rẹ ti o wipe gbogbo ipinlẹ Nigeria l'oni ninu owo ti a fi tun ilu Eko ṣe, nigbati o jẹ wipe ninu owo ilu Eko ni a lo fi tun ilu Nigeria ṣe.

Ọrọ ti ọlọla L. J. Dosunmu sọ gan ni ọjọ kẹta oṣu July, 1956, lọ bayi:- "Ki iṣe owo awọn ipinlẹ Nigeria ni a fi tun ilu Eko ṣe, yatọ si eyi, awọn ipinlẹ ni a fi owo Eko ntunṣe, bi owo Ibode ti a ngba l'ebute Eko. Owo ilu Eko ni o pọju ninu owo ti a fi tun gbogbo ilu ṣe".

O han gedegbe ninu awọn alaye wọnyi wipe ilu Eko ati awọn ilu agbegbe rẹ to lati da duro gede, owo rẹ ati awọn agbegbe to tọju ararẹ.

Nisisiyi, ẹnyin ara mi, nigbati ẹ ri gbogbo alaye ti aṣe wọnyi, ẹ o ha dakẹ jẹ bi enia ti ko l'apa, ti ko l'ẹsẹ, ti awọn oṣe'lu alaimọkan, awọn ti ko nifẹ ilu, fi ilu Eko yin ọwọn ṣe ohun ti nwọn nfẹ gẹgẹbi ifẹ inu wọn?.

Bi idahun yin bajẹ agbẹdọ, ti ẹ ko si fẹ ma kọ'rin nigbati ilu njona, ẹ jigiri ki ẹ si gbe ẹgbẹ ilu Eko ati agbegbe rẹ lẹsẹ.

Ketekete gb'ori lodo awon eranko

Owe Yoruba kan sọ bayi wipe "Ohun ti a ni ni a nnani, awọn Alapata nnani ẹdọ ẹran".

Lọjọ kan ogun de larin awọn ẹranko ati awọn ẹiyẹ. Kiniun bọ sode, oni ki olukuluku awọn ọmọ ẹranko ma wa taka agbara ti o ni.

Kiniun lo kọkọ bọ s'ode, o wipe, "Emi ni Ọba awọn ẹranko, emi ko wa ade lati fi mi han bi ọba, mo ni ọwọ meji ati ẹsẹ meji mo si le fi ikuuku mi kan lu ọ pa" Ẹkun tun bọ s'ode, o wipe, "Emi ni Ẹkun abujẹbudanu, afamọlori iyagbẹ, emi ko njẹ ẹran ikasi". Erin Ajanaku tun bọ sode, o wipe, emi ni Ajanaku abiru bamba, pata wa a, pata wo o, woko-wokowonkoko, Erin ki wo ko ma ni itẹlẹ, eriwọ orisa.

Bayi ni olukuluku ọmọ ẹranko mbọ sita ti nwọn si ntaka agbara ti Ọlọrun fun wọn. Nigbati o ṣe Kẹtẹkẹtẹ bọ sita o sare jangara jangara sọtun ati osi, o bu si ẹrin, o wipe Emi kẹtẹkẹtẹ medoki. ẹrin ko jẹki ọkọ o na a, afi ẹrin gb'ọkọ lọwọ wọn. Gbogbo ọmọ ẹranko bẹrẹ si ṣata rẹ wipe ko le ṣe ohun kan rara,

Ọjọ meje ni ogun na fi le. tọsan-toru, awọn Ẹiyẹ ko birẹhin bẹni awọn ẹranko pẹlu. Nigbati o di agogo mọkanla ọjọ kẹjọ, ni Kẹtẹ-kẹtẹ sare jade larin ogun awọn ẹranko jagala jagala, o si bẹrẹ si rẹrin rẹ, ogun awọn ẹiyẹ nigbati nwọn ri eyi, nwọn bẹrẹ si rẹrin, tobẹ ti nwọn gbagbera pe oju ogun ni nwọn wa, lojiji, ogun yi wọ fun awọn ẹiyẹ, awọn ẹranko si ṣẹgun iy ina si jẹ ti Ọgagun Kẹtẹkẹtẹ. Lati ọjọ na wa ni ipo Kẹtẹkẹtẹ ti gaju ti ẹranko lọ.

Bank Holiday.

Monday ọjọ kẹfa oṣu August 1956 ni ijọba yan ni ọjọ isinmi jake-jado ni gbogbo ilẹ Nigeria ati Imale, ati Onigbagbo ati ijọ Aguda, ati Imaro, Ati awọn Papayi ati Mamayi, ẹnikan ko gbọdọ ṣiṣẹ.

Aworan Ọgbẹni T. O. S. Benson ti iṣe Akonijẹ ẹgbẹ Lagos and Colony State movement, ti o kọ ọrọ iyanju rẹ fun wa gẹgẹbi aṣiwaju ẹgbẹ na ninu ipade nla ti nwọn ṣe ni Gbọngan Afari ogun (Glover Memorial Hall) l'Ẹhingbẹti ni ọjọ kẹrinla nṣu yi.

Ina Jo Enia Merin Pa

BENIN. Awọn onișẹ ako - Rọba mẹrin ni a gbọ wipe ina jo pa sinu ile ni Abule Igo, niwọn ibușọ marun s'Ilu Ibini ni ọjọ Monday ọsẹ yi.

A gbọ wipe awọn enia na da ina sinu ile ikin ti nwọn fi nyan Rọba ti wọn ti ko, awọn na si sun sinu ile na. Rọba ti nwọn nyan na l'o gb'ina ti jamba yi fi șẹlẹ.

Eniti o șikarun wọn ti ina jo pẹlu awọn mẹrin ti ina na jo pa d'oku ọrun mbẹ nile Iwosan fun ipalara pupọ ti ina șe fun u.

Lọwọ iku ina, Oluwa rere gbawa.

WỌLE-WỌLE ILE BABA ỌMỌ KI BA ỌMỌ LẸRU, WỌLE.

EKO- Gbukẹ ni a gbọ ni ọjọ Monday ti ișe ọjọ kẹtalelogun oșu July 1956, [illegible] fi ige [illegible]

Gẹgẹbi a ti ri ẹjọ na si ni wipe Onitọlọ ko ni ẹtọ lati ko si inu iga nigbati oye ko ti kan ni jijẹ ati pe ko si ni ẹtọ lati ko si inu iga nigbati awọn ẹbi rẹ ko ba yan fun oye jijẹ.

Okunrin Kan Ra Apola Igi Ni Eja Panla

AWẸ ỌYỌ. Obinrin ijoye kan l'ọna ilu Awẹ ti a npe ni Subuọla lọ ra ẹja panla nilu Ibadan. Nigbati o npada bọ nile, mọto wọn ku silu Ojọọ, lati agogo mẹwa owurọ ibẹ ni nwọn wa gbogbo awọn mọto ti o nkọjá lọ si ọna Ọyọ ni o ti kún fun awọn ero ti o nlọ șe ọdun nile, eyi ni kojẹ ki nwọn ri mọto miran wọ.

Subuọla ẹlẹja Panla ri ọkunrin arugbo kan ti o ru apola igi wa si ọja o ra si ko le ori ẹja Pa'nla ti o lọ pin ni Ibadan.

Mọto na gunlẹ silu Awẹ niwọn agogo mẹjọ alẹ ọkunrin ti o ri ẹja yi nigbati nwọn gbe silẹ ni werewere oju alẹ ra ọkan ninu ẹja na lọ sile. o gee, o si se e l'ọbẹ.

Ọkunrin na ti jẹun yo tan kin to wa ri pe apola igi ni on ra. Alufa Șọși kan ti o gbọ nipa ọrọ yi, ti o si jẹ aladugbo fun ọkunrin to ra Panla, gba nimọran pe, ko gbọdọ ma lọ rohin fun awọn Olotu ijọba bi bẹ kọ yio șe ara rẹ leșe.

Eyiyi na ma se kelemo o.

OSHODI. Obinrin gbajumọ kan nilu Oshodi ti a npe ni Iya Afin O. T. Kalẹ ni ẹniti mọto Akẹro kan ya bara kero loju ọna ti o si lọ rari mọ ogiri ile Iyafin na tobẹ ti ogiri ile na fi wo lu ọmọbinrin ti iya na bi mọlẹ ni biti o gbe nkọ ẹkọ rẹ lọwọ.

Omi eyiyi na koiti gbẹ lori iya yi tan ti mọto Akero miran tun fi oju ọna silẹ ti o tun lọ rari mọ ile obinrin yi kanna, șugbọn lọ tẹyi, ko si ipalara fun ẹmi enia, Eyi [illegible] na ma kuku [illegible] iku ojiji ki Ọlọrun rere gbawa. Ọlọrun ko rọ iya na loju o.

OHUN TI IJỌBA ȘE YỌ ỌBA OLOBI

(O bẹrẹ loju ewe kini)

Mo tun ranșe si D. S. Adegbenro ki o lọ silu Ilobi lati șe ayẹwo bi o ba jẹ wipe nitotọ ni awọn to wa na jọ afọbajẹ ilu Ilobi, o si mu esi wa wipe afọbaja ni wọn nitotọ. Eyi mu mi gba wipe ko nșe așa ati ofin ișẹdalẹ nikan lo yọ Adebọwale ni ọba, șugbọn nitori ki alafia le wa nilu, o yẹ ki a yọ ọ kuro ki a si wa lọ.

Bayi ni ijọba ba fi așẹ si iwe ti mo kọ pe ki a yọ Adebọwale ni ọba olobi ilu Ilobi. Nko șe iwe wipe ki a wa a kuro nilẹ Egbado, șugbọn gẹgẹbi o ti wa nilẹ Ẹgbado na ti o ba nhu'wa ti Gomina ba rope yio di alafia ilu lọwọ ati ijọba tere, nigbana ni ao șe iwe ti ao ș gbe lọ jina silẹ Abẹokuta ati agbegbe Eko.

Alemu ko yẹ agba,
ki agba mașe ehun alemu.

Gbami-gbami ko yẹ agba, kinikan nle ni bowa ko yẹ Ọdẹ.
(Owe Yoruba).

Barika Re Sardauna

Irohin kan wa wipe ọlọla Sardauna Șokoto ti o nșe Prime Minister fun ile awọn Hausa pada de lojọ [illegible] Mekka ni- [illegible] lọ fi oju kan [illegible] Muhamad ni Medina ki o to pada wa sile. Barika'o, Barika-[illegible]ika, oke Arafa ti o pun ati oke Tororo, Mina ati Safa si Mọriwa.

Alhadji to șeșẹ de Ba-da-amuda Ara Mẹkka ma ni Ba-da-amuda.

Ọrọ ọkunrin ọlọla yi lo fẹrẹ da edekoyede kan silẹ nilẹ Hausa lasiko kan. Ọrọ na lọ bayi wipe Ọlọla Nassar ti o nșe Primier fun ilẹ Egypt ni a gbọ wipe o mbọ wa bẹ ilẹ Hausa wo. Idirẹ ti a gbọ ni pe Sardauna lo s ọ pe ki o wa. Fun kini?

ORIKI BAMWO

Bamwo de, alajẹla ọmọde agbọmọla bi orișa, akọkọluko ogun ti nda'mọ l'ẹkun igbone, alata ogun ti np'o tuto rẹ wa rawara a jẹ bi idan, a gba bi ẹra ibọn. O s'abiku di ikugbagbe, o ș'ọmọ ti nhehin l'ore. Ikọ ri i sa, Ibo ko l'ọna tagiri. aiperi ri d'ẹkun lyọnu Olugbala l'ọmọ ti nyagbẹ ọrin o kapa inu wọ, o lu jẹdi l'alupa, gbogbo abiyamọ nyọ șẹșẹ, Ela ri i o roju. Ọrẹrẹ ri i o na'gbẹ bo'ra, Eyi npa'lẹmọ lodilẹsọ, ọrẹ ikoko, kosemani awọn abiyamọ. eni araiye nijado ri. O de'lu Ibo, o doga, o de'lẹ Hausa, o d'ọba, gbogbo Onișegun l'o sọ pe ko lẹgbẹ, gbogbo ọmọde lo nfẹ fun ilera.

IGO KEKERE 2/6d IGO NLA 4/6d
owo ẹkọ 1/6d fun igo kan.

THE EGBA TRADING
ARADAN STORES
18, Denton Bridge, Street,
P.O. Box 2, Ebute-Meta.

Printed & Published by The Eleti Times and Publishing Company, 28 Koseko Street P.O. Box 407 Lagos. Phone 1337.